

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

Collega's, die wegens mobilisatie een praktijkwaarnemer wenschen, gelieven zich te melden bij den secretaris hunner afdeeling!

De Algemeene vergadering der Mij. op 3 en 4 Februari j.l. te Utrecht gehouden heeft, op voorstel van de Afdeeling Rotterdam en O., het besluit in zake praktijkwaarneming door — en voor niet-leden der Mij., als volgt gewijzigd:

De leden der Mij. mogen voor waarneming, vervanging en assistentie in hun praktijk, voortvloeiende uit een overeenkomst met een ziekenfonds of ander lichaam of voor dat gedeelte van hun praktijk, waarvoor door of vanwege de Mij. beperkende bepalingen of eenigerlei andere voorwaarden worden gesteld, alleen gebruik maken van de diensten van leden der Mij., terwijl ook leden slechts aan leden die diensten mogen bewijzen. — Afdeelingsbesturen kunnen dispensatie van deze bepaling verleen. —

J. A. Salomons,
secretaris.

LIJST VAN CANDIDAAT-LEDEN

Eventuele bezwaren moeten binnen vier weken worden ingediend bij den Secretaris der Maatschappij. — (art. 2 H.R.).

Y. J. van der Meulen, Leiden,	(Afd. 's-Gravenhage en O.).
J. Frijling, Wassenaar,	(Afd. 's-Gravenhage en O.).
Mevr. J. Leeuw-v. Rhee- nen, Utrecht,	(Afd. Utrecht).
Th. P. G o o s k e n s, Eindhoven,	(Afd. N. Brabant-Zeeland).
M. G. de Keun in g, Amers- foort,	(Afd. Utrecht).
-

LIJST VAN NIEUWE LEDEN

Als *nieuwe* leden zijn aangenomen :

A. H. Voorthuis, Brugstraat 13, Zutphen.

G. Brouwer, N. Kerklaan 14, Huizen (N.H.).

W. Anema, v. Weede v. Dijkveldstraat. 60¹¹, Den Haag.

Mej. J. Geerling, Amersfoortsche Straatw. 102, Soesterberg.

J. de Beer, Rochussenstraat 25, Rotterdam.

W. F. Vos, Verspronckweg 99, Haarlem.

A. J. Janus Jr. v. Baerlestraat 156, Amsterdam.

Mw. E. Wolff-Hiegentlich, Weteringschans 231,
Amsterdam.

R. v. Wulfften Palthe, Laan Copes v. Cattenburgh 139,
Den Haag.

KORT VERSLAG VAN DE 89^e H.B.-VERGADERING OP ZATER-
DAG 6 JANUARI 1940 'S NAM. OM 4.30 UUR EN ZONDAG-
OCHTEND 7 JANUARI OM 10 UUR IN HET AMSTEL-HOTEL
TE AMSTERDAM.

Agenda:

Zaterdag te 4.30 uur.

1. Opening.
2. Notulen 88e H.B.-vergadering (reeds eerder toegezonden).
3. Ingekomen stukken.
4. Beroep van een collega op het H.B., naar aanleiding van zijn de-
ballotage door de Afdeeling Friesland. — (Art. 2 H.R.).
5. Brief W.T.A. over stichting van een „Tandartsenhuis”.
6. Brief van de A.T.V. over vergoeding van onkosten aan Afdeelings-
raden uit de centrale kas der Mij.
7. Mededeelingen i.z. het tandheekkundig onderwijs.
8. Mededeelingen over de werkzaamheden der „Crisis-Commissie”.
9. Voorstel van collega A. Regensburg de Mooy tot het
verleenen van vrijstelling van contributie aan gemobiliseerden be-
neden den rang van officier.
10. Voorstellen van de Afdeeling Friesland i.z. de mobilisatie.

Zaterdag te 8 uur:

11. Rapport over de zaak-S m e e k e s te Rotterdam.
12. Voorstel Afdeeling Rotterdam tot wijziging besluit-1936 i.z. waar-
neming door niet-leden der Mij.
13. Verzoek om goedkeuring wijziging art. 13 H.R. der Afdeeling Rotter-
dam en O.
14. Mededeelingen over oprichting Vereniging tot Opleiding in de
Tandtechniek.
15. Voorstel tot het maken van een bindende afspraak met de V.L.H.T.
i.z. uitvoering van prothese-opdrachten van artsen.

Zondagochtend te 10 uur:

16. Richtlijnen voor de Schooltandverzorging.
17. Verzoek om goedkeuring Bindend Besluit der Afdeeling Limburg
i.z. verbod tot het houden van avondsprekuren.

18. Voorstel Mr. Nord Thomson tot opheffing van het Incasso-Bureau.
19. Begrooting der Mij. over 1940.
20. Voorstel met betrekking tot de geleende gelden aan de V.S.M.M.
21. Mededeelingen i.z. voorstel collectief abonnement op het T.v.T.
22. Voorstel i.z. wijziging regeling der contributiebetaling.
23. Rondvraag.
24. Sluiting.

Voorzitter: B. J. Brugman. — Aanwezig de H.B.-leden: Loeb, Edel, Rozendaal, Salomons, Stuy, Paesie, v. d. Ven, Hut, Huurman, Mahler (plv. v. d. Mey de Bie), Spoorenberg, Van Hoeve, Duyzings, Vermooten, Plantheydt, Paerl, Van Heemskerck Duker, Dresen, Gerards, Van Houte, Margadant, Rodermond, Niemeyer (plv. v. Parmet), Bloemendal (plv. v. Smitt), de eereleden Sanders, Van Hasselt en Nord, en de jurid. adv. Mr. Nord Thomson.

Afwezig zonder kennisgeving: P. Blaauw.

1. *Opening.*

Voorzitter Brugman opent te 4.30 uur de vergadering met een woord van welkom en met de beste wenschen voor 1940, en memoreert de belangrijkste gebeurtenissen uit 1939 o.a. de mobilisatie en de oorlog, die een verlamdenden invloed op het werk der Mij. hadden, voorts de viering van het zilveren jubileum der Mij. waarbij de belangstelling van autoriteiten, de offervaardigheid der leden en de harmonische samenwerking met de zusterverenigingen opvielen. In het schitterende Gedenkboek zijn de werkzaamheden der Mij. gedurende 25 jaar geboekstaafd. Vervolgens is een wet inzake examineren van een aantal tandtechnici in uitvoering gekomen en werd een ingediend wetsontwerp omtrent wijziging van het tandheelkundig onderwijs in behandeling genomen en aangehouden. Van belang is de instelling van den Centralen Raad van Sociale Tandheelkunde en de benoeming van de Crisis-Commissie.

2. *Notulen.*

De notulen der 88e H.B.-vergadering worden ongewijzigd goedgekeurd, met dank aan de samenstellers.

3. *Ingekomen stukken.*

(1) Bericht van verhindering van J. E. Smitt, die door Bloemendal wordt vervangen. — (2) Bericht van afdeling Den Haag, dat Broese van Groenou om gezondheidsredenen is afgetreden als H.B.-afgevaardigde en is opgevolgd door F. P. Plantheydt. — (3) Bericht der afd. Friesland, dat Mouljn is afgetreden als H.B.-afgevaardigde en als voorzitter der afdeling, en is opgevolgd door J. G. v. d. Ven. Beide nieuwe H.B.-leden worden hartelijk welkom geheeten. — (4) Jaarverslag T. v. T. over 1938. Komt in de algemeene vergadering. — (5)

Schrijven van een collega, dat hij te 5.30 uur ter vergadering komt, ter toelichting van punt 4 der agenda. — (6) Gelukwenschen van V.L.H.T. en Vakbond v. T. met 1940. — (7) Bericht van K r a n e n b u r g en J a n V i s s e r, dat zij bij punten 14 en 15 der agenda aanwezig zullen zijn. — (8) Afdelingsverslagen over 1939 en (9) Commissieverslagen over 1939 worden in het T.v.T. afgedrukt. — (10) Schrijven der W.T.A. over stichting tandartsenhuis. Wordt behandeld bij punt 5 der agenda. — (11) Brief van den Minister van O., K. en W. inzake tandheelkundig onderwijs. Wordt bij punt 7 der agenda behandeld.

4. *Beroep van een candidaat-lid op het H.B. wegens deballotage door de Afdeling Friesland.*

De afgevaardigde der Afdeling Friesland geeft uitvoerige inlichtingen over de bezwaren zijner afdelingen tegen het lidmaatschap der Mij. van dezen collega. Nadat het H.B. over deze punten uitvoerig van gedachten heeft gewisseld, verschijnt de betreffende collega ter vergadering. Hem worden door den voorzitter en enkele andere H.B.-leden vragen gesteld, naar aanleiding van bovengenoemde bezwaren, welke hij uitvoerig beantwoordt.

Bij de daarop volgende schriftelijke stemming werd deze collega tot lid aangenomen, waarvan hem, na overleg met het bestuur der afdeling Friesland, bericht zal worden gezonden.

5. *Brief W.T.A. over stichting van een tandartsenhuis.*

Het Bestuur van de W.T.A. vraagt in dit schrijven, hoe het H.B. staat tegenover de stichting van een tandartsenhuis, als tandheelkundig centrum, waar tevens gelegenheid zal bestaan tot het geven van voortgezet tandheelkundig onderwijs.

Na uitvoerige discussies wordt besloten de W.T.A. te berichten, dat het H.B., niettegenstaande de ongunst dezer tijden, met veel waardeering heeft kennis genomen van dit voorstel en de W.T.A. verzoekt t.z.t. nader uitgewerkte plannen aan het H.B. voor te leggen.

7. *Mededeelingen inzake tandheelkundig onderwijs.*

De voorzitter brengt in herinnering, dat den H.B.-leden een uitvoerige schriftelijke uiteenzetting van den stand van zaken is gegeven van het resultaat van de besprekingen van D.B. met de O. en E.-Commissie. De Mij. heeft in groote trekken voorgesteld: candidaats-examen, doctoraal examen, tandartsexamen en als slot een doctoraat in de tandheelkunde. Duur pl.m. 5½ jaar, zonder doctoraat. Op een vraag over eventueele uitbreiding der bevoegdheid, deelt de voorzitter mee, dat in de gecombineerde vergadering van O. en E.-Commissie en D.B. is besloten een commissie op te dragen de kwestie der bevoegdheden te bestuderen en beter te omschrijven.

8. *Mededeelingen over het werk der Crisiscommissie.*

De voorzitter memoreert, dat de commissie de collegae tijdig heeft gewaarschuwd hun voorraad materialen en instrumenten te vergrooten

en hen in een tweeden oproep daartoe nogmaals heeft aangespoord. Zoo goed mogelijk heeft zij ook gezorgd voor waarneming der praktijken van gemobiliseerde collegae. Over een en ander is veel gecorrespondeerd. *Nord* heeft veel werk verricht voor de voorbereiding der behandeling van militairen en burgerbevolking in oorlogstijd. Voor deze laatste alleen is nog niet alles geregeld.

Half Februari vangt de cursus behandeling van kaakfracturen aan, te geven door een anatoom, een algemeen chirurg en een kaakchirurg, in totaal gedurende ongeveer 30 uur, te houden in Amsterdam en Utrecht. Na deze theoretische opleiding van ongeveer 6 weken, volgt een praktische cursus, waarvoor men een week zijn praktijk moet verlaten. De 50 aanvankelijk opgeleiden kunnen dan in andere deelen van het land soortgelijke cursussen geven. Zoo zal men ten slotte een 150 specialisten krijgen. Den autoriteiten zal daarna een lijst met hun namen gegeven worden.

10. *Voorstellen Friesland inzake mobilisatie.*

De voorzitter kan, na bespreking dezer taak met den directeur-generaal en den hoofdinspecteur van de volksgezondheid, mededeelen, dat het geen zin heeft te voldoen aan het voorstel, om de autoriteiten te verzoeken pas afgestudeerde tandartsen te verplichten zich één jaar voor praktijkvervanging beschikbaar te stellen, omdat hierbij geen belangen der volksgezondheid in het geding zijn. Het D.B. stelt voor, deze voorstellen af te wijzen. *Nord* vindt het beter de afdeeling te adviseeren het in te trekken.

Na eenige discussie wijst het H.B. deze voorstellen van de hand en zal aan de afdeeling Friesland in overweging worden gegeven, ze in te trekken.

11. *Rapport over de zaak-Smeekes*
wordt aangehouden tot de volgende H.B.-vergadering.

12. *Voorstel afdeeling Rotterdam tot wijziging besluit 1936, i.z. waarneming door- en voor niet-leden der Mij.*

Na discussie werd besloten, dit voorstel ongewijzigd, met gunstig prae-advies op de agenda der a.s. Algemeene Vergadering te plaatsen.

13. *Verzoek om goedkeuring wijziging art. 13 H.R. der afdeeling Rotterdam en O.*

Deze goedkeuring wordt verleend.

15. *Voorstel tot het maken van een bindende afspraak met de V.L.H.T. i.z. uitvoering prothese-opdrachten van artsen.*

(Collegae *Visser* en *Kranenburg* zijn tegenwoordig, om namens de T.O.C. inlichtingen te geven).

Nadat de voorzitter dit voorstel nader heeft toegelicht en *Visser* uitvoerig heeft uiteengezet, waarom men tot dit voorstel is gekomen, besluit het H.B. aan de V.L.H.T. voor te stellen, de volgende bindende afspraak te maken:

„Het is den leden der V.L.H.T. slechts geoorloofd opdrachten uit te voeren voor artsen, indien deze uitsluitend mond- en/of tandheelkundige „praktijk uitoefenen.”

14. *Vereeniging voor opleiding in de Tandtechniek.*

De voorzitter memoreert, dat de Mij. en de V.L.H.T. een goede opleiding voor tandtechnici noodzakelijk achten en daartoe hebben opgericht de bovengenoemde Vereeniging.

V i s s e r geeft, als voorzitter dier Vereeniging, een uitvoerige uiteenzetting van de wijze, waarop deze Vereeniging is tot stand gekomen, door samenwerking van de organisaties van werkgevers en werknemers.

Nadat nog verschillende inlichtingen zijn gevraagd en gegeven, hecht het H.B. zijn goedkeuring aan de Statuten dezer Vereeniging.

Voorzitter dankt collegae V i s s e r en K r a n e n b u r g voor het vele werk, dat zij in dezen verricht hebben en hoopt, dat zij met succes op dezen weg zullen voortgaan.

Aan de Algemeene Vergadering zal van een en ander uitvoerig mededeeling worden gedaan.

17. *Verzoek om goedkeuring Bindend Besluit der Afdeling Limburg i.z. verbod tot het houden van avondsprekuren.*

Naar aanleiding van dit punt ontspint zich een zeer uitvoerige discussie.

Sommige leden achten het zeer gewenscht, dat avondsprekuren worden afgeschaft, anderen daarentegen meenen, dat een dergelijk besluit de persoonlijke vrijheid der leden te veel aan banden legt.

Nadat door den afgevaardigde der afdeling Limburg naar voren is gebracht, dat 's avonds en Zaterdagmiddags wel patiënten behandeld mogen worden, maar het alleen gaat om de aankondiging van spreekuren, wordt eerst gestemd over de principieele vraag, of het gewenscht is, dat de Mij. of een afdeling bij bindend besluit vrijheidsbeperking oplegt aan de leden t.o. van het houden van avondsprekuren. Deze vraag wordt met 16 stemmen vóór en 8 stemmen tegen bevestigend beantwoord.

Tenslotte wordt het bindend besluit der Afdeling Limburg luidende:

Het is den leden van de Afdeling Limburg der Ned. Mij. t. B. d. T. niet geoorloofd spreekuur te houden:

a. op Zondagen;

b. op Zaterdag na 13 uur;

c. op overige dagen na 18 uur,

behoudens zeer bijzondere omstandigheden, ter beoordeeling van het afdelingsbestuur.

met 14 tegen 10 stemmen goedgekeurd.

Bij de hervatting op Zondagmorgen 10 uur komt allereerst aan de orde:

16. *Richtlijnen voor de schooltandverzorging.*

De voorzitter memoreert, dat de vorige H.B.-vergadering het D.B. tijdelijk met de leiding der Centr. Comm. voor Schooltandverzorging heeft belast. Ingevolge de toezegging zijn de richtlijnen herzien en daarna

rondegezonden aan de afdelingen. Daarop is bevredigend gereageerd en in verband met die antwoorden heeft het D.B. verschillende wijzigingen overgenomen. Voor zoover zij van principieel aard zijn, worden deze door den voorzitter aangegeven en door de H.B.-leden in de in hun bezit zijnde exemplaren aangebracht. De veranderingen van redactioneel aard zijn nog in bewerking, doch deze zijn van ondergeschikt belang. Enkele kwesties moeten nog geregeld worden z.a. de aansprakelijkheid bij ongevallen. Het vraagstuk der te gebruiken vulmaterialen wordt door een commissie bestudeerd; binnenkort kan een aanbeveling worden tegevoetgezien. Tijdens dit onderzoek wordt op dit punt niets gewijzigd. Het verstrekken van een tandenborstel aan ieder kind is een financiële kwestie, welke men in de „richtlijnen” niet kan voorschrijven. Indien op scholen van confessionele richting de ouders bezwaar maken tegen de schooltandverzorging en de deelneming niet voldoende is, zal moeten worden overwogen, eenige scholen voor dit doel bijeen te voegen, om toch tot het vereischte aantal van 6000 kinderen te komen. Aan de grondgetallen zal zoo min mogelijk worden getornd. Bij behoorlijke organisatie zijn die getallen niet te groot.

De Maatschappij is thans klaar met haar werk, hetgeen aanleiding is, het H.B. te verzoeken het D.B. te ontheffen van de verplichting, de leiding der commissie op zich te blijven nemen.

Het H.B. vereenigt zich met dit verzoek van het D.B. Het D.B. zal de afdelingen die opmerkingen hebben ingezonden, berichten in hoeverre daaraan al dan niet is tegemoet gekomen.

P a e r l richt, namens het H.B., een woord van hartelijken dank en groote waardeering aan de commissie en het D.B. voor het geweldige werk, dat zij in zoo korten tijd hebben verricht (applaus). De voorzitter is voor die woorden erkentelijk. L o e b doet hierbij uitkomen, dat het leeuwendeel van het werk door den voorzitter is gedaan, voor welk reusachtig werk hij, als vice-voorzitter van het D.B., hem een extra woord van dank brengt (applaus). Voorzitter dankt voor die waardeerende woorden. Enkele leden maken nog opmerkingen over salariering en aantal kinderen, waarop de voorzitter er op wijst, dat deze cijfers op ervaring berusten en er thans geen reden is van deze normen af te wijken. Blijken er praktische moeilijkheden te bestaan, dan blijven commissie en H.B. diligent om zoodanige kwesties aanhangig te maken. De extractie op school, welke sommigen uit de richtlijnen willen verwijderen, vindt slechts bij hooge uitzondering plaats. Bij caries profunda moet het kind naar den huistandarts verwezen worden.

Het H.B. gaat accoord met de richtlijnen, zooals zij thans volgens opgave van den voorzitter zijn gewijzigd.

18. *Voorstel tot opheffing van het incassobureau.*

Na voorlezing van den brief van Mr. N o r d T h o m s o n, waarin hij tot deze opheffing adviseert, vraagt L o e b, of de oorzaak, dat zoo weinig leden van het bureau gebruik maken, niet gelegen is in het feit, dat Leiden niet centraal gelegen is. Is het wellicht mogelijk het bureau nieuw leven in te blazen, als de tandartsen vrije juristenkeuze hebben

met een centrale, die naar Leiden leidt? Eventueel met verhooging der kosten tot b.v. f 15.—. Mr. N o r d T h o m s o n verwacht hiervan geen resultaat en schrijft het niet slagen toe, aan incassobureaux voor artsen, die zeer intensieve reclame maken, wat een juristenkantoor niet kan doen. In overleg met den penningmeester adviseert spreker tot opheffing over te gaan met 1 Juni 1940 en dit jaar geen contributie te heffen.

De voorzitter betreurt, dat tot opheffing wordt geadviseerd wegens onvoldoende deelneming, maar wanneer Mr. N o r d T h o m s o n bij dit advies blijft, zal dit ter kennis van de leden moeten worden gebracht. Intusschen wordt het op prijs gesteld, dat Mr. N o r d T h o m s o n bereid is de aangesloten leden dit jaar zonder contributiebetaling te helpen.

Het H.B. besluit de alg. verg. voor te stellen, het Incassobureau op te heffen met 1 Juni 1940 en over dit jaar geen contributie daarvoor te vorderen.

19. *Begrooting 1940.*

Na toelichting door den penningmeester wordt deze begrooting met enkele kleine wijzigingen goedgekeurd en zal zoo op de agenda der Algemeene Vergadering geplaatst worden. Besloten wordt aan de W.T.A. een jaarlijksche subsidie van f 200.— te verleenen.

20. *Voorstel inzake geleende gelden aan de V.S.M.M.*

Voorzitter zet uiteen, dat het aan de V.S.M.M. verleende voorschot, renteloos is verstrekt.

Thans zullen geen verdere kapitaalsvoorschotten meer verleend worden. Het D.B. is van meening, dat de Mij. in verhouding tot haar geldmiddelen, voldoende voor deze sociale instelling heeft gedaan, om haar door de eerste moeilijke jaren heen te helpen. Om echter haar nuttig werk niet te bemoeilijken stelt het D.B. voor, ook voor 1940 geen rente te vorderen en de houding der Mij. van jaar tot jaar te bepalen.

Het D.B. heeft recht op contrôle der boeken en bescheiden en zal dus toezicht kunnen houden op de verdere financiële gestes dezer vereeniging. Nadat door enkele leden kritiek op de V.S.M.M. is uitgeoefend, stelt M a r g a d a n t in het licht, dat deze Vereeniging een creatie is van de Mij. en niet van eenige enkelingen.

Na eenige verdere beschouwingen wordt het voorstel van het D.B., om over 1940 van de V.S.M.M. geen rente te vorderen, goedgekeurd.

21. *Mededeelingen inzake voorstel collectief abonnement T. v. T.*

De voorzitter deelt mede, dat deze zaak uitvoerig met het T. v. T. is besproken en het D.B. niet afwijzend tegenover het principe staat, doch de beslissing afhankelijk is van de financiële consequenties. Het is een Mij.-belang, dat alle leden van haar publicaties in het T. v. T. kennis krijgen. De prijs van het abonnement is voor velen een hinderpaal. Wordt de prijs verlaagd en kan de Mij. den uitgevers een oplaag voor alle leden garandeeren, dan kan het abonnement op f 8.— worden gesteld. Als het H.B. met dit denkbeeld instemt, kan het met gunstig praeadvies

naar de afdelingen gaan en in de zomervergadering worden behandeld, zoodat het in 1941 in werking kan treden. Verschillende H.B.-leden geven met een enkel woord hun instemming te kennen. P a e s i zou echter, als sommigen daardoor meer contributie moeten betalen, daaraan een gewijzigde inning van dit geld willen koppelen. De voorzitter zegt, dat met inbegrip der contributie maximaal f 38.— zal moeten worden betaald en verschillende afdelingspenningmeesters al hebben gevraagd dit bedrag in twee termijnen te mogen innen. Mr. N o r d T h o m s o n adviseert, als men meer dan een termijn toestaat, de betaling per automatisch giro als voorwaarde te stellen; wordt daaraan niet voldaan, dan is het geheele bedrag in eens verschuldigd. M a r g a d a n t vestigt er de aandacht op, dat bij aanvaarding van het collectief abonnement het T.v.T. in omvang zal worden beperkt tot 5 vel maandelijks. Het aantal abonné's, leden van de Maatschappij, bedraagt thans ca. 560. De uitgevers zijn bereid een groot deel der winst te laten vallen en ook het T. v. T. zal een veer laten.

De voorzitter spreekt den wensch uit, dat de afgevaardigden dit voorstel krachtig in hun afdeling zullen verdedigen.

Het H.B. besluit het voorstel met een gunstig praeadvies naar de afdelingen te zenden.

9. *Voorstel van collega A. Regensburg de Mooy i.z. het verleen van vrijstelling van contributie voor gemobiliseerde collega's beneden den rang van officier.*

De voorzitter verklaart, dat het D.B. hier afwijzend tegenover staat en liever elk geval afzonderlijk wil bekijken, om dan gebruik te maken van de bevoegdheid, bij art. 13 van het huishoudelijk reglement verleend, om eventueel vrijstelling te verleen.

Bovendien zal vrijstelling van contributie in de meeste gevallen niet meer noodig zijn, daar door de zakenverloven de meeste praktijken weer op gang kunnen worden gehouden.

Het H.B. wijst dit voorstel af, waarvan aan collega R e g e n s b u r g alsook aan alle afdelingsbesturen kennis zal worden gegeven.

Ten slotte leest de secretaris een schrijven voor van een collega, die weigert de kwartaalstaten van zijn polikliniek in te leveren.

Het H.B. is met het D.B. en de polikliniek-Commissie van meening, dat voor deze verplichting geen dispensatie kon worden verleend. Het H.B. krijgt machtiging, in dezen verdere maatregelen te nemen.

23. *Rondvraag.*

De voorzitter doet mededeeling, van de wijzigingen in het tandheelkundig jaarboekje, alsook van het bedanken van collega v. E u p e n als secretaris der C.Z.C., welke functie voor dit jaar door P a e r l zal worden overgenomen, terwijl v. E u p e n voorloopig als voorzitter zal optreden. Verder, dat v. d. M e y d e B i e voor de C.Z.C. heeft bedankt en op de a.s. Algemeene Vergadering, die 3 en 4 Februari zal worden gehouden, in deze vacature zal moeten worden voorzien.

Nadat nog door enkele leden vragen zijn gesteld, die door den voorzitter worden beantwoord, dankt S a n d e r s den voorzitter voor zijn uitstekende leiding, waarmede de vergadering met applaus instemt.

Met woorden van dank sluit de voorzitter om 2.20 de vergadering.

J. A. SALOMONS,
Secretaris.

JAARVERSLAG DER „COMMISSIE VOOR TANDTECHNISCH CONTACT”. 1939.

Deelnemende vereenigingen:

Ned. Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde.
Vertegenwoordigers de Heeren Edel, Kranenburg en
Planteydt.

Vereeniging van Laboratoriumhoudende Tandtechnici.
Vertegenwoordigers de Heeren Moerhuis, Reneman
en Schouten.

Vakbond voor Tandtechnici.
Vertegenwoordigers de Heeren Jeronimus, Nauta en
Staf.

Bestuur:

de Heeren Kranenburg, *Voorzitter*
Staf, *Secretaris*
Moerhuis, *Penningm.*

In 1939 werden door de „Commissie voor Tandtechnisch Contact” (C.V.T.C.) 7 vergaderingen belegd, welke vergaderingen in Rotterdam werden gehouden.

De voornaamste punten, die in het afgelopen jaar de aandacht vroegen, zijn hier in het kort weergegeven en mogen de belangrijkheid van het werk van de C.V.T.C. aantonen.

Vooraf werd gestreefd naar een goede samenwerking tusschen werkgever en werknemer, hetwelk conditio sine qua non is om te komen tot het behartigen van beider belang en tot een vooruitgang in de tandtechnische ordening.

Ook de „Bond voor Technisch- en Opzichthoudend personeel” van het N.V.V. (B.T.O.) hield zich bezig met het behartigen van de belangen van de tandtechnici, die voor een klein gedeelte lid van de B.T.O. zijn.

De „Vakbond voor Tandtechnici” (V.V.T.) en de B.T.O. stonden critisch tegenover elkaar. Geleidelijk kreeg de gedachte de overhand dat deze critiek geen zin had.

Klassenstrijd moet uitgeschakeld blijven. Alleen opbouwen is het streven en steentje voor steentje zal door ieder bijgedragen worden, totdat het gebouw voltooid is.

De verhouding tusschen de V.V.T. en de B.T.O. blijft de aandacht vragen en hoewel er verschillen bestaan, wordt er gehoopt op samenwerking in de toekomst.

Door de V.V.T. werd een ontwerp ingediend waarin een duidelijke en uitvoerige uiteenzetting werd gegeven over:

1. Opleiding tot tandtechniker.
2. Arbeidsbemiddeling.
3. Registratie.

Opleiding.

Over de opleiding van tandtechnici is menig uurtje gepraat. Ook de Contact-Commissie (C.C.) had het opleidingsvraagstuk al reeds lang in bewerking.

Door samenwerking van de C.C. en de C.V.T.C. is in eind 1939 de oprichting tot stand gekomen van de „Vereeniging tot Opleiding van Tandtechnici”. Het is de bedoeling te pogen de opleiding te doen plaats vinden volgens de Nijverheidsonderwijswet, dus met rijkssubsidie.

De deelnemende vereenigingen zijn:

1. de Vereeniging van Laboratoriumhoudende Tandtechnici (V.L.H.T.)
2. de Ned. Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde (Maatschappij)
3. de V.V.T.
4. de B.T.O.

Arbeidsbemiddeling.

Voor de arbeidsbemiddeling is nog geen definitieve oplossing gevonden. Naast een gemeenschappelijke arbeidsbemiddeling van de Maatschappij en de V.L.H.T. is er ook een aparte arbeidsbemiddeling van de V.V.T.

In het komende jaar zal gepoogd worden hierin vereenvoudiging te brengen.

Registratie.

Het registreren der tandtechnici vroeg in de C.V.T.C. vergaderingen telkens de belangstelling.

Aan de V.V.T. is verzocht voortaan geen ongeregistreerde tandtechnici meer als lid aan te nemen. Dit is door de V.V.T. in overweging genomen.

Als de V.V.T. geen ongeregistreerde tandtechnici meer als lid aanneemt, zal gepoogd worden voor de niet geregistreeerde V.V.T. leden nog een overgangsregeling te verkrijgen.

Door de inmiddels afgekondigde mobilisatie werden in Sept. 1939 door de V.V.T. de Heeren *Jeronimus en Staf*, die onder de wapenen waren geroepen, vervangen door de Heeren *Brevoord en Rietdijk*, terwijl namens de V.V.T. ook de Heer *Holtzappel* lid der

C.V.T.C. werd. Vanaf Sept. 1939 bestaat de C.V.T.C. uit 8 leden, waarvan de Maatschappij en de V.L.H.T. ieder 2 leden en de V.V.T. 4 leden aanwijst.

De Heer Planteydt neemt eind 1939 van den Heer Kranenburg het voorzitterschap der C.V.T.C. over, terwijl de Heer Rietdijk het secretariaat overneemt van den Heer Staf, die gemobiliseerd is. De scheidende Voorzitter en Secretaris der C.V.T.C. de Heeren Kranenburg en Staf worden hartelijk bedankt voor het vele dat ze voor de C.V.T.C. hebben gedaan.

Een onderzoek werd ingesteld naar de omstandigheden van de gemobiliseerde tandtechnici. Hoewel meerdere geruchten opdoken van vermeend onrecht, bleek dit alles ongegrond. In enkele gevallen kon door bemiddeling van de C.V.T.C. een regeling tot stand gebracht worden.

Op verzoek van de V.V.T. werd door de C.V.T.C. en door de C.C. een onderzoek ingesteld naar den omvang van het tandtechnisch werk dat in sommige praktijken door de praktijkjuffrouwen verricht zou worden. Dit bleek weinig van beteekenis en te gering om aandacht aan te schenken.

Omtrent de vestigingseischen der V.L.H.T. werd na ampele besprekingen besloten deze voor kennisgeving aan te nemen, vooral omdat deze met de grootst mogelijke soepelheid gehanteerd zullen worden.

In het komende jaar zullen belangrijke punten als ziekteregeling, vacantieregeling de aandacht vragen als voorloopers van een latere collectieve arbeidsovereenkomst.

Door de C.V.T.C. werd een verzoek van de V.V.T. over het uitkeeren van een duurtetoelag doorgestuurd naar de C.C., zoodat dit punt gelijktijdig kan worden gezien met andere verzoeken t.o.v. minimum tarief en loonen.

Tal van kleine vragen voornamelijk van de drie deelnemende verenigingen werden uitvoerig behandeld en tot aller tevredenheid opgelost.

De samenwerking in de C.V.T.C. was goed en belooft veel voor de toekomst omdat het zoo noodige onderling vertrouwen en waardeeren steeds aanwezig is en het zijn juist deze onmisbare factoren die er borg voor zijn dat 1940 voor de C.V.T.C. goed zal zijn.

U, redactie zeg ik hartelijk dank voor het publiceeren van dit jaarverslag.

Namens de C.V.T.C.

C. Brevoord.

EENIGE GEGEVENS EN WENKEN.

1. Het algemeen secretariaat en de redactie van het Tandheelkundig Jaarboekje zijn gevestigd Anton Mauvelaan 9, Bussum, telef. 3225.
_____
2. Voor assistentie, waarneming of overname van praktijk zich uitsluitend te wenden tot het Bemiddelingsbureau. Leider: J. H. C. Riddering, Leidscheweg 82, Utrecht.
_____
3. Het Incasso-bureau van de maatschappij staat onder leiding van Mr. G. H. E. Nord Thomson, Turfmarkt 8, Leiden.
_____
4. De penningmeester van het steunorgaan der Mij. is J. J. Backer Dirks, Hoogstraat 219a, Rotterdam. Gelden te remitteren aan de Twentsche Bank, rekening letter S van J. J. Backer Dirks of de postrekening van den penningmeester nr. 248849.
_____
5. Aanvragen voor de ongevallen- en ziekteverzekeringsspolis op de speciale Maatschappij-voorwaarden, te richten aan de directie der verzekeringsbank: de Nieuwe Eerste Nederlandsche, Prinsessegracht 13, den Haag.
_____
6. Den leden der Mij. wordt dringend verzocht geen persoonlijke besprekingen met een ziekenfonds te voeren, alvorens vooraf inlichtingen te hebben ingewonnen bij de betreffende afdelings-ziekenfondscommissie. — Dit voorkomt latere moeilijkheden!
_____
7. Collegae, die het voornemen hebben een praktijk over te nemen, waaraan een ziekenfonds-praktijk verbonden is, worden, in hun eigen belang, aangeraden, alvorens daartoe over te gaan, inlichtingen in te winnen bij de Centrale Ziekenfonds-Commissie.
_____
8. Het secretariaat der Centrale Ziekenfondscommissie is gevestigd bij B. L. Paërl, Amsterdamscheweg 538, Amstelveen. (postadres Adam, Z.)
_____
9. Voor inlichtingen de beroepsethiek betreffende — bijv. advies in gevallen, waarin de Codex niet voorziet — kan men zich wenden tot de Secretaresse der Commissie voor beroepsethiek: Line de Beer-van Essen, de Laïressestraat 126, Amsterdam-Z.
_____
10. Het secretariaat der Centrale Commissie voor Schooltandverzorging is gevestigd bij F. E. Paesi, Wilhelminastraat 58 te Haarlem.

Laboratoria, aangesloten bij de Vereeniging
van Laboratoriumhoudende Tandtechnici in
Nederland

(Secr. Ampèrestr. 75, Den Haag. Tel. 332015, postrek. 217307)

Lijst der aangesloten Laboratoria.

H. C. Stikkel	Alkmaar
Amst. Tandt. Lab. N.V. J. C. Adriaansen . . .	Amsterdam
J. A. Dürschke Jr.	Amsterdam
L. M. Fritz Jr.	Amsterdam
P. Gijzelaar	Amsterdam
„Orthodontie” Tandtechn. Lab. C. L. Baak . .	Amsterdam
K. H. F. Rammelt.. Jr	Amsterdam
E. Thomas	Amsterdam
A. Vertes	Amsterdam
J. van Wezel	Amsterdam
N. G. Pieters	Amersfoort
P. van Toledo	Amersfoort
Tandtechnisch Laboratorium v/h B. Burghoorn .	Apeldoorn
A. J. Kosterman	Arnhem
Tandtechnisch Lab. Arnhem	Arnhem
Tandtechnisch Lab. „Gelderland”, H. J. Kooi	Arnhem
Gebr. Tolmeijer	Arnhem
K. den Hartog	Assen
C. Limburg	Baarn
P. Backes	Bergen op Zoom
J. Bolhuis	Breda
G. M. L. Augustijn	Bussum
Joh. Schouten	Delft
M. v. d. Graaf	Dordrecht
J. H. Kemp	Dordrecht
A. C. van Dommelen	Gouda
J. Appelhof	Groningen
Groninger Tandtechnisch Laboratorium	Groningen
Max Reneman N.V.	
A. F. J. Bernard	Den Haag
J. R. Fruitema	Den Haag
R. Hoeve	Den Haag
N.V. Moerhuis & Segboer	Den Haag
B. v. d. Neut	Den Haag
W. Neefs	Den Haag
H. C. Oussoren	Den Haag
Jac. Poot	Den Haag
A. Westra	Den Haag
A. van Zadel	Den Haag
H. J. P. Cornet Jr.	Haarlem
W. Geuzebroek	Haarlem
G. Henneman	Haarlem

J. v. d. Kuy	Haarlem
M. Takken	Haarlem
Y. Meyer	Heerenveen
J. J. Verharen	Heerlen
A. Muzerie	Den Helder
Gooisch Tandtechn. Lab. L. P. H. v. d. Berg	Hilversum
Hilversumsch Tandtechnisch Lab. J. Jacobs	Hilversum
P. F. J. Felten	Laren
Friesch Tandt. Lab. Ombelet & Jorna	Leeuwarden
H. Kooistra	Leeuwarden
A. L. van Bergen Henegouwen	Leiden
M. H. v. d. Linde	Leiden
F. G. Smithuis	Lochum
Gebr. Mueller	Maastricht
H. J. K. van Empelen.	Rotterdam
L. W. F. Lacroix	Rotterdam
C. Th. Leenders	Rotterdam
W. van der Meulen	Rotterdam
J. F. de Regt	Rotterdam
L. E. Roelofsen	Rotterdam
Rotterdamsch Tandtechn. Lab. W. A. Tieleman	Rotterdam
J. van Solingen	Scheveningen
J. van Toledo	Scheveningen
G. Halvax	Schiedam
H. J. Volbeda	Sneek
B. H. Cohen	Tilburg
Jos. Helwes	Tilburg
H. Hopman	Utrecht
J. G. H. Jansen	Utrecht
H. J. Jetses	Utrecht
A. Meyer	Utrecht
L. M. J. Ostendorf	Utrecht
J. L. Schappert	Utrecht
C. Veth	Utrecht
D. Volbeda	Utrecht
J. v. d. Wildt	Voorburg
D. M. de Leve	Wildervank
S. A. May	Winschoten
J. Siesling	Zwolle
P. C. A. Broek	Zeist
A. L. Rozendaal	Zeist

De laboratoriumhouder K. v. d. Woude, Menaldumerstraat 9B te Leeuwarden, is wegens onbevoegde uitoefening der tandheelkunde van de ledenlijst der V.L.T.H. geschrapt.

Ingevolge het bepaalde bij art. 6 der overeenkomst met de V.L.T.H. is het leden der Maatschappij niet meer veroorloofd tandtechnische opdrachten aan het laboratorium v. d. Woude te Leeuwarden te geven.